

Sverige, og andre Steder har man omlagt dem, saa de have mistet Karakteren af faste Grundskatter og ere blevne Skatter, der hvile paa Jorden efter en regelmæssig tilbagevendende Burdering. Disse Skatter have altsaa fuldstændig tabt Karakteren af at være faste.

Der er blevet sagt, at Regeringen adskilligt nemmere kunde være kommen til at udføre det, den her har villet, nemlig ved simpelthen at foreslaa Afskaffelsen af den paagældende Del af Hartkornskatterne og af Bygningsafgiften, og i Stedet for at paalægge en Formue- og Indkomstskat. Jeg hører nu til dem, der mene, det er flogt, at Regeringen ikke er gaaet den Vej, men netop er gaaet den Vej, den her har fulgt, og navnlig mener jeg, det er flogt, fordi man her kommer ud over et Spørgsmaal, der som alle teoretiske Spørgsmaal — jeg kalder det et teoretisk Spørgsmaal, fordi Forsvar og Angreb væsentlig føres med teoretiske Argumenter, men det skal ikke udelukke, at Spørgsmaalet jo har sin store praktiske Betydning — er enet til at sætte Vidensfabererne i Bevægelse, nemlig hvorvidt Hartkornskatten og navnlig Gammelskatten er en fast Grundbyrde eller en Skat. Dette Spørgsmaal er Regeringen, og med Rette, gaaet uden om, thi Forslagene ville for det første ikke kunne støde dem, som paastaa, at Gammelskatten er en Grundbyrde. Jeg skal her straks tilføje, at jeg hører ikke til dem, der have den Mening. Jeg kan med Hensyn til dette Spørgsmaal i alt væsentligt slutte mig til de Anstuelser, der hævdes af Professor Falbe Hansen i hans „Finansvidenskab“. Denne Fremstilling af Falbe Hansens betegner en ikke uvæsentlig Vending, ikke saa meget af hans personlige Anstuelser som af den Opfattelse af dette Forhold, som tidligere har været den almindelig raadende. Falbe Hansens Anstuelser er, at i alt Fald kun for en Dels Bedkommende kan Gammelskatten siges at være gaaet over til at blive en Grundbyrde; for den største Dels Bedkommende er den en virkelig Skat. Men dernæst kunne de, der ere af den Mening, at Gammelskatten er helt og holdent en Grundbyrde, ikke føle deres Samvittighed krænkede ved Regeringens Forslag. Altsaa, den Udvæjning, der er foregaaet i Tidernes Løb, og hvorved altsaa Skatten efter manges Sigende saa godt som har mistet Karakteren af en Skat, rører man slet ikke ved. De nuværende Ejendomme blive ved at være den samme Skat. Paa den anden Side mener jeg, at de, der have den Opfattelse, at ikke alene Land- og Ligningskatten, men ogsaa største Delen af Gammelskatten er en virkelig

Skat, have Grund til i Realiteten at være tilfredse med de foreliggende Forslag, thi i Realiteten imødeføres ogsaa deres praktiske Indvendinger mod det bestaaende System. Regeringen er gaaet den Vej, at Udbyttet af disse Skatter tilfalder Kommunerne, og saa saa Skatteyderne en Erstatning, som tilfalder dem ved Lettelse i Kommuneskatterne. Nu er det ganske sandt, at vil man tage det haarfint, saa saa de Personer, der have ydet Skatten, ganske vist ikke det tilbage, som de have ydet. Der bliver forskellige Variationer, hvilket allerede følger af Forfællingen mellem det gamle og det nye Hartkorn, men at Skattelettelserne ikke alene ville komme Hartkornet til gode, men ogsaa den Del, der lignes paa Formue og Værlighed, er rigtigt. I det hele og store tør man sige, at tager man en almindelig Landkommune, er der ikke Tvivl om, at den foreslaede Ordning vil komme til at virke som en Tilbagebetaling af Hartkornskatterne, og saaledes tilfredsstilles altsaa det praktiske Formaal, som man maa have med Kravet om en Reform i den Retning, samtidig med, at der ikke rejsses for meget Støv i Kampen om udødelige Principper, og saa forunderligt gaar det jo til her i Verden, at ofte kan man vel enes om de praktiske Resultater, som det dog kommer an paa, medens man derimod er nær ved at rive Haarene af hverandre i Kampen om Principperne. Det forekommer mig derfor, at Regeringen alene af den Grund er gaaet en heldig Vej. Jeg skal ogsaa bemærke, at hvis man var gaaet til fuldstændig at afstafte disse Skatter, vilde der i Virkeligheden derved være opstaaet ikke saa ganske ringe Ubillighed. Der er jo ingen Tvivl om, at selv de, der skarpest hævde Gammelskattens Karakter af en Skat, nægte ikke, at der i alt Fald mellem Ejendommene indbyrdes har fundet en vis Udvæjning Sted af Ulighederne, og idet der altsaa ikke bliver taget noget Hensyn til denne Udvæjning ved Skatteafskrivningen, vil der fremkomme en Uretfærdighed. Med Hensyn til Bygningsafgiften er det endnu mere slaaende. Bygningsafgiften er jo dels en direkte, dels en indirekte Beskatning, og dens Afskrivning vil derfor komme til at ramme meget ujævnt. Den er en indirekte Skat, fordi Husejeren, naar der er stærkt Begær efter Husrum, altid vil kunne vælte denne Skat over paa Lejeren. Den bliver derimod en direkte Beskatning, naar der er Overskud paa Husrum, og ligeledes vil den være en direkte Beskatning, hvor Ejeren selv benytter Ejendommen til industrielt Brug og lignende, skønt Forholdet her kan være forskelligt, idet Ejeren i dette Tilfælde snart vil kunne vælte